

Брежнєва-Єрмоленко О. В.

Доцент, к.е.н. кафедри фінансів та обліку,

Джафарова Г. Р.

Здобувач першого (бакалаврського) рівня

факультету менеджменту, економіки, соціології та філології

Дніпровський державний технічний університет, м. Кам'янське

ОСОБЛИВОСТІ РОЗПОДІЛУ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ МІЖ ДЕРЖАВНИМ І МІСЦЕВИМИ БЮДЖЕТАМИ

У сучасних умовах поряд з фіскальною особливою увагу держава приділяє регулюючій функції ПДФО, так як вона чинить серйозний вплив на рівень і структуру доходів населення, його платоспроможний попит. Через ПДФО реалізується зв'язок громадян-платників з державою (в особі фіскальних органів) і місцевими органами самоврядування, тим самим вони стають причетними до формування доходів бюджету і дає підставу для контролю за ефективним використанням державних ресурсів. Значущість ПДФО обумовлена тим, що він:

- 1) безпосередньо зачіпає інтереси всіх без винятку верств економічно активного населення країни;
- 2) один з основних податків, який дозволяє в максимальному ступені реалізувати основні принципи оподаткування: справедливість і рівномірність розподілу податкового тягаря;
- 3) дозволяє змінювати розмір кінцевих доходів населення без зміни відповідності між результатами праці та її оплатою;
- 4) впливає на структуру кінцевих доходів населення, а отже, і на структуру потреб населення;
- 5) дозволяє обкладати доходи, які отримуються з різних джерел.

Законом України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28.12.2014 № 79-VIII змінено структуру доходів Державного бюджету України та місцевих бюджетів. Згідно зі статтею 69 Бюджетного кодексу України (БК) доходи бюджетів міст районного значення, сільських, селищних бюджетів не наповнюватимуться податком на доходи фізичних осіб (ПДФО).

ПДФО, що сплачуватиметься (перераховуватиметься) згідно з Податковим кодексом України (ПК) на відповідній території України (крім ПДФО, нарахованого у вигляді процентів на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок, проценти на вклад (депозит) члена кредитної спілки у кредитній спілці), розподілятиметься між бюджетами у таких розмірах:

- 25% — доходи Державного бюджету України (п. 1 ч. 2 ст. 29 БК);
- 15% — доходи бюджету АР Крим та обласних бюджетів (п. 1 ч. 1 ст. 66 БК);
- 60% — доходи бюджетів міст республіканського АР Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад (п. 1 ч. 1 ст. 64 БК).

Не входять до такого розподілу території міст Києва та Севастополя, для яких розподіл податку визначений пунктом 1 частини першої статті 64 БК.

ПДФО, що сплачуватиметься (перераховуватиметься) згідно з ПК на території міста Києва, розподілятиметься між бюджетами у таких розмірах:

- 60% — доходи Державного бюджету України (п. 1 ч. 2 ст. 29 БК);
- 40% — доходи бюджету міста Києва.

ПДФО, що сплачуватиметься (перераховуватиметься) згідно з ПК на території міста Севастополя, повністю надходитиме в бюджет цього міста.

Аналіз звітів Державної казначейської служби України з виконання доходної частини державного та місцевих бюджетів України свідчить, що за останні 5 років спостерігається збільшення частки ПДФО у доходах місцевих бюджетів: частка зросла з 54,9 % до 60 %. Це пов'язано з політикою фінансової децентралізації, яка проводиться з 2015 року.

Податок із доходів фізичних осіб нині в Україні формує дві третини власних доходів місцевих бюджетів. Він залишається найбільш зростаючим податком з усіх тих, що наповнюють місцеві бюджети. Темпи зростання надходжень цього податку в останні роки в основному обумовлені зростанням реальних доходів громадян і рівнем інфляції. Водночас механізм його сплати є недосконалим.